

ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2015/2016 УЧЕБНА ГОДИНА

Основните резултати от провежданите от Националния статистически институт (НСИ) ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, за област Велико Търново са следните:

- През учебната 2015/2016 година в детските градини са записани 7 043 деца, като е регистрирано намаление от 5.2% в сравнение с предходната учебна година.
- През 2015 г. 1 801 ученици са завършили основно образование, а 1 583 ученици - средно образование.
- Завършилите висше образование през 2015 година в трите образователно-квалификационни степени („бакалавър”, „магистър” и „доктор”) са 8 104 души, със 7.7% повече спрямо предходната година.

Предучилищно образование

Към 01.12.2015 г. в област Велико Търново са функционирали 78 самостоятелни детски градини с директор, като 42 от тях се намират в градовете и 36 - в селата. В сравнение с предходната учебна година броят им се запазва същия. Най-много детски градини има в общините Велико Търново - 21 и Горна Оряховица - 13.

Местата в детските градини намаляват от 9 152 за учебната 2011/2012 година, до 9 042 за 2015/2016 година. За последните 5 учебни години не се наблюдава значителна промяна в броя на детските учители, като от 584 за 2011/2012 те намаляват до 580 през учебната 2015/2016 година.

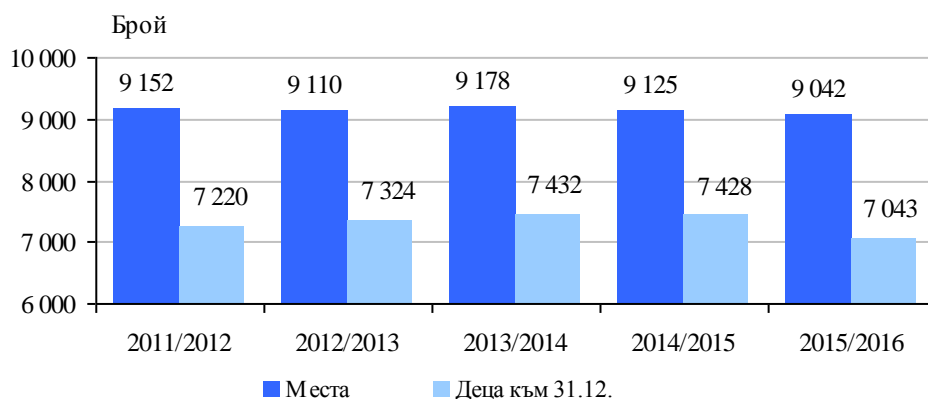
Броят на децата, настанени в детските градини в областта за учебната 2015/2016 година е 7 043, което е със 177 деца, или с 2.5% по-малко от броя им през учебната 2011/2012 година и с 5.2% по-малко в сравнение с предходната година. Обхватът на децата в детските градини, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹ за областта е 79.6% (с 4.5 процентни пункта по-нисък от този за предходната учебна година и с 1.4 процентни пункта по-нисък от средния за страната).

Средният брой деца в една детска градина за областта е 90, като за градовете е значително по-голям (130), отколкото за селата (44). Една група се формира средно от 24 деца, съответно – 27 в градовете и 18 в селата.

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възраст.

Фиг. 1. Места и деца в детските градини в област Велико Търново

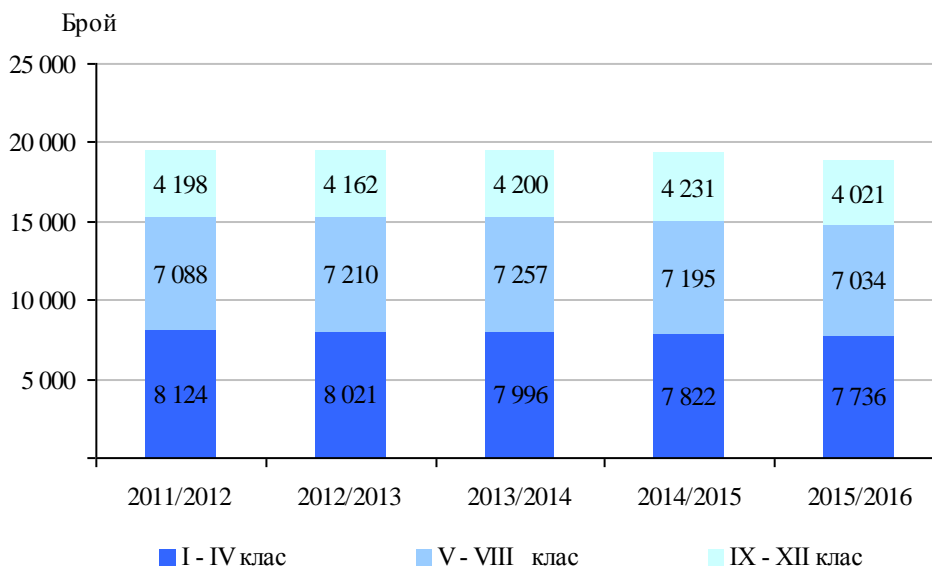

Общо образование

Към 01.10.2015 г. учебни занятия се водят в 75 общообразователни и специални училища, от които 7 начални, 47 основни, 4 гимназии и 17 средни общообразователни училища (СОУ). Общият брой на общообразователните и специални училища остава същия в сравнение с предходната учебна година.

През учебната 2015/2016 година броят на учениците във всички видове общообразователни и специални училища е 18 791. В сравнение с предходната учебна година броят на учениците в общото образование намалява с 2.4%.

Фиг. 2. Учаци в общообразователните и специални училища по групи класове в област Велико Търново

През 2015 г. основно образование в общообразователните и специални училища са завършили 1 332 ученици, а средно образование - 726 ученици.

Преподавателският персонал (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните и специални училища през учебната 2015/2016 година е 1 454, или с 2.0% по-малко в сравнение с предходната учебна година. В състава на преподавателския персонал преобладават жените - 83.5%.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение в област Велико Търново през учебната 2015/2016 година се осъществява в 17 професионални гимназии, 1 спортно училище и 2 професионални колежа с прием след средно образование. Общият брой на учащите в професионалното образование и обучение през тази учебна година е 5 397 и в сравнение с предходната година намалява с 3.0%.

В програмите за придобиване на трета степен професионална квалификация учащите са 3 942, в програмите за придобиване на втора степен професионална квалификация – 1 269, в програмите за придобиване на първа степен професионална квалификация – 93 и в професионалния колеж за придобиване на четвърта степен професионална квалификация учащите са 93.

През настоящата учебна година преподавателите в професионалните училища в областта (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) са общо 517, като от тях 77.2% работят в професионалните гимназии за придобиване на трета степен професионална квалификация.

През 2015 г. в професионалните училища 469 ученици са завършили основно образование и 857 са завършили средно образование.

Висше образование

В област Велико Търново функционират три висши училища. Общият брой на студентите в тях през учебната 2015/2016 година, включващ записаните в трите образователно-квалификационни степени („бакалавър”, „магистър” и „доктор”), възлиза на 24 460, което е с 3 067, или с 11.1% по-малко в сравнение с предходната учебна година.

През учебната 2015/2016 година за придобиване на образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” в университетите се обучават 23 999 студенти, които са със 3 021, или с 11.2% по-малко в сравнение с учебната 2014/2015 година.

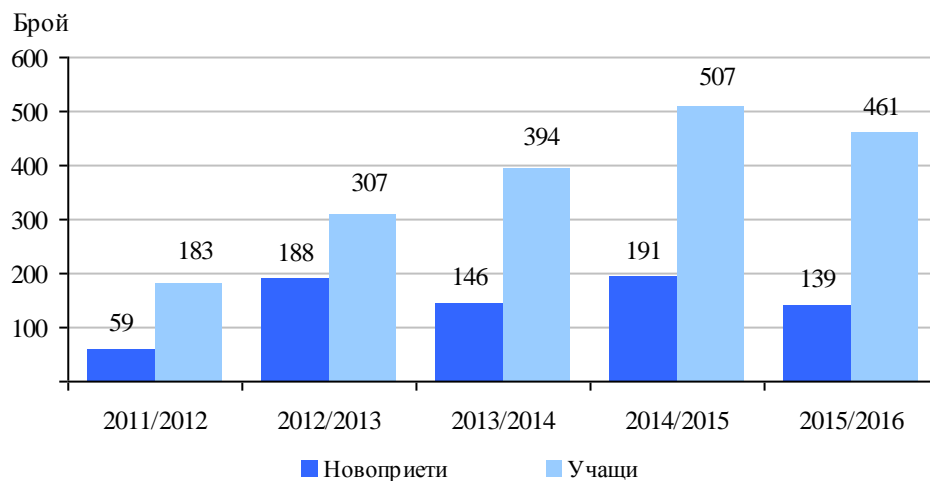
Преподавателите във висшите училища в областта намаляват с 8.1% спрямо предходната година и техният брой достига до 1 245 през 2015/2016 учебна година.

Докторантите в областта към 31.12.2015 г. са 461 и намаляват с 9.1% спрямо края на 2014 година. Новоприетите докторанти през 2015 г. са 139, от които четирима са чужди граждани. Диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“ в областта през 2015 г. са получили 79 души.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР
Отдел „Статистически изследвания - Велико Търново“

Фиг. 3. Брой докторанти в област Велико Търново - новоприети и учащи

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света. МСКО 2011 беше приета на 36-ата сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО, като за начало на задължителното оповестяване на статистически данни по ревизираната класификация е определена настоящата година.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учаци в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация.

Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“.